PAS Conferentie 2019

Kleine auditdiensten groots in samenwerken

Als het aan de PAS commissie ligt, sta je er als internal auditor niet alleen voor. 1 november konden ruim 100 internal auditors van kleine auditdiensten dit ervaren tijdens de PAS Conferentie 2019. Zij konden netwerken met hun audit-collega's en kregen een inspirerend programma voorgeschoteld met een mooie mix tussen werken aan persoonlijke skills en vaktechnische insights.

PAS staat voor Professional Auditors at Small Audit Shops. Het doel van de PAS Commissie is het delen van kennis en ervaringen voor en door auditors die werkzaam zijn bij (startende) kleine auditafdelingen. Dit gebeurt tijdens diverse kleine en grotere events gedurende het jaar. Zo komen eens per jaar de auditors samen tijdens de PAS Conferentie die IIA Nederland in samenwerking met RSG Finance organiseert. Dit jaar vond alweer de 8e editie plaats.

Plan, do, TRUST!

In het mooie Apollo-hotel aan de Vinkeveense plassen beet Mathieu Weggeman het spits af met zijn lezing over de duurzaam inzetbare professional en wat er voor nodig is om een moderne internal audit afdeling te realiseren. De boodschap is gericht aan de managers: geef de professional de ruimte om zijn vak uit te oefenen. 80% van de professionals verstaat zijn vak. Voor hen geldt: plan, do, trust. Helaas komt het volgens Weggeman te vaak voor dat er te weinig vertrouwen is, omdat er een dominant managementparadigma heerst. Slechts op een kleine groep (5%) zijn regels, procedures en controles wél van toepassing: zij komen alleen tijd
ruilen voor geld. Dan is er nog een groep van 15%, die misschien wel wil, maar niet meer of nog niet zo goed is in zijn of haar vak. Voor die groep is juist weer training en coaching nodig. *"Je moet als manager durven verschil te maken tussen mensen, want ze hebben allemaal recht op hun eigen aansturing. Niets is zo ongelijk als de gelijke behandeling van ongelijken"*, aldus Weggeman.

Niets is zo ongelijk als de gelijke behandeling van ongelijken.

Vonken in plaats van vinken

Volgens Weggeman moeten we meer vonken in plaats van vinken. Ter illustratie geeft hij aan welke gemeenschappelijke kenmerken excellente organisaties hebben. Daar is onder andere sprake van het sturen op shared values, medewerkers worden betrokken bij de strategie en er wordt tijdig en eerlijk gecommuniceerd. Dit sluit gelijk ook veel meer aan bij wat de jongere generatie van belang vindt: interessant werk, waardering en betrokkenheid. Zij zijn veel meer mission-driven in plaats van money-driven.

Kenmerken van leidinggeven in excellente organisaties:
- Ontwikkelen collectieve ambitie
- Inspireren en betrekken medewerkers bij strategie
- Communiceren op tijd en eerlijk
- Geven output-duidelijkheid en feedback
- Treden assertief op naar mensen die niet goed zijn in het vak
- Functioneren als hitteschild voor de ruis van boven

Predictive profiling

Nicole den Hartigh nam de aanwezigen mee in de wereld van predictive profiling. Een techniek waar internal auditors veel aan zouden kunnen hebben. Het gaat om het signaleren van afwijkingen ten opzichte van de normen. Is leugenachtig gedrag zichtbaar? Nicole benadrukt dat gedrag een resultante is. Wat je ziet, is niet altijd wat er onder ligt. Onder gedrag liggen intenties. Doorvragen – op vriendelijke wijze - helpt die intenties boven water te krijgen. Expressies zoals woede, afkeer, tevredenheid, vrees, blijdschap, droefheid, verrassing en minachting zijn universeel. Als je die expressies kan herkennen, dan kun je daar op doorvragen en zo proberen te achterhalen wat er achter schuilt.

Predictive profiling is op meerdere vlakken toe te passen. Bij een organisatie kan het dienen als bewaking aan de poort: met wie doe je zaken? Wat is de betrouwbaarheid en integriteit van cliënten, (nieuwe) medewerkers en leveranciers? Bij werving en selectie voor sleutelposities kun je bijvoorbeeld kijken naar verdachte indicatoren op het cv: waarom wil je zo ver van huis werken, waarom zou je akkoord gaan met deze arbeidsvoorwaarden?
Kun je integer gedrag managen? Volgens Den Hartigh maakt de mens het verschil. Dat begint met een leider die vanuit juiste intentie voor zijn medewerkers zorgt: weten wat medewerkers drijft, wat stressfactoren zijn en die wegnemen. Want als men plezier erin heeft, is men veel minder snel bereid de organisatie stuk te maken.

Weerman en Goei peilen het publiek

Auditen van sustainability

Milieu- en klimaatverandering worden steeds relevanter, zo was ook te lezen in het rapport Risk in Focus 2020| Hot Topics for internal auditors. PwC ziet een toenemend aantal vragen over de rol van internal audit en sustainability. In dit kader spraken Hannah Weerman en Mylène Goei van PwC over het auditen van Sustainability. Zij gaven de aanwezigen een aantal praktische handvatten mee om direct toe te kunnen passen.

Er zijn verschillende redenen waarom bedrijven met duurzaamheid aan de slag gaan. Denk aan het behalen van een sterkere positie ten opzichte van concurrenten. De tip die Weerman en Goei voor aanwezigen hebben: vraag niet alleen de shareholders wat zij belangrijk vinden, maar vraag het aan al je stakeholders. Wat verwachten zij van je organisatie op het vlak van sustainability? Daarnaast is er de vraag hoe je internal audit bij dit vraagstuk kunt betrekken.

Wat verwachten shareholders van je organisatie op het vlak van sustainability?

Weerman en Goei erkennen dat er binnen sommige organisaties nog best wat obstakels te overwinnen zijn. Soms wil men wel, maar het gestructureerd binnenhalen van versnipperde data blijkt misschien lastig. Internal audit kan helpen bij het toewerken naar geïntegreerde rapportages, waarbij financiële en niet-financiële informatie samenkomt. Veelgebruikte frameworks zijn bijvoorbeeld de GRI Standards, het Integrated Reporting Framework, het Greenhouse Gas Protocol en COSO. In andere gevallen kan het zijn dat de organisatie nog onvoldoende is toegespitst op het zien van duurzaamheidkansen. Internal audit kan hier ondersteunen door betekenisvolle verbeteringen op dit vlak voorstellen. Zij kunnen meer inzicht geven in waar pijnpunten zitten en waar verbeteringen mogelijk zijn. Internal audit kan naar gelang de fase waarin de organisatie zit, verschillende rollen aannemen om waarde toe te voegen; ook als het om sustainability gaat. Van het verschaffen van assurance en het bieden van oplossingen tot aan het pro-actief geven van inzicht en het optreden als trusted advisor.

PAS Conferentie biedt passend programma

Na de drie plenaire sessies splitsen de internal auditors zich op voor diverse breakout sessies verdeeld over drie rondes. Met de keuze uit drie sessies per ronde was het voor iedereen mogelijk een programma naar wens samen te stellen.

Gender Bias Lieke Franken (winnaar Internal Audit scriptie award 2018)	Crisismanagement en Internal Audit Abderrahman Kaouass (COT)	Personal Branding Gavir Breidel (Gemeente Rotterdam)
Data analyse & data science Edo Roos Lindgren (UvA)	Privacy Control Framework Ed Ridderbeekx en Maurice Koetsier (Kennisgroep Privacy Norea)	Personal Branding Gavir Breidel (Gemeente Rotterdam)
Leerpunten uit de externe kwaliteitstoetsingen 2018 Peter Hartog (IIA)	Non auditors in de auditpraktijk Gijs Hendrix (INGKA Group)/ Jack Wai (EY)	Crisismanagement en Internal Audit Abderrahman Kaouass (COT)

Lieke Franken: Gender bias

Hoe gaan we als auditors om met onze (onbewuste) vooroordelen, specifiek op het terrein van gender? In deze interactieve sessie werkten deelnemers met elkaar aan tools om biases tegen te gaan.

Gavir Breidel: Personal branding

Het gaat er niet zo zeer om wat je doet, maar hoe je het doet en vooral waarom je het doet! Dat is waar deelnemers bij deze workshop mee aan de slag zijn gegaan.

Abderrahman Kaouass:
Crisismanagement en de rol van IA

Welke rol kan internal audit hebben bij het onderwerp crisismanagement? Deelnemers aan deze sessie kregen relevante aanknopingspunten voor het auditen van crisismanagement mee.

Ed Ridderbeekx & Maurice Koetsier:
Privacy Control Framework

In deze sessie werd het Privacy Control Framework (PCF) toegelicht. Dit framework is door NOREA is ontwikkeld om (audit)professionals te ondersteunen bij de beoordeling van privacybeheersing en de bescherming van persoonsgegevens.

Edo Roos Lindgreen:
Data Science voor Auditors

In deze zeer goed bezochte breakout werden deelnemers bijgepraat over de beginselen van data science en data analyse, de impact die dit gaat hebben op ons vakgebied en de mogelijkheden die het ons als auditors gaat bieden.

Peter Hartog: Leerpunten uit de externe kwaliteitstoetsingen

Voor IAF's is er eens per 5 jaar de verplichte externe kwaliteitstoetsing. Deze presentatie gaf aanwezigen inzicht in de meest voorkomende verbeterpunten voortgekomen uit die toetsingen.

Gijs Hendrix & Jack Mills: Non-auditors in de auditpraktijk

Steeds meer internal audit afdelingen maken gebruik van specialisten uit andere vakgebieden in hun audit teams. Tijdens deze sessie werd bekeken hoe je het beste om kan gaan met risico's inzake competentie en objectiviteit van deze specialisten.

Teun van de Keuken: journalistieke auditor

De PAS Conferentie werd afgesloten met een keynote van de oprichter van Tony Chocolonely: Teun van de Keuken. *"Je zou mij een journalistieke auditor kunnen noemen"*, begint Teun zijn verhaal. *"Wat wordt er verteld en wat is de waarheid daarachter?"* Hetzelfde doet Teun met de verpakkingen die hij verzamelt, ook daar wil hij het laagje eronder naar boven halen, zoals hij veelvuldig in het tv-programma Keuringsdienst van Waarde deed.

"Bijvoorbeeld ambachtelijk gemaakt, wat betekent dat? Kijk ik naar de achterkant dan zie ik vooral dat er heel veel ingrediënten in zitten. Of Pizza Traditionale, daarin blijkt dan Edammerkaas te zitten."

Onderste laag boven

In het daaropvolgende interview tussen Teun van de Keuken en Koen van Groesen wordt het publiek betrokken. *"Zijn er in de zaal ook mensen die dat laagje eronder naar boven proberen te halen? Zijn internal auditors onderzoeksjournalisten binnen de eigen organisatie?"* Daar konden de aanwezigen wel mee instemmen.

Van de Keuken haakt aan: *"Op het moment dat Tony Chocolonely werd gelanceerd, startte ook voor ons het auditorschap. De reep was Max Havelaar gecertificeerd. Wat stelt dat voor? Helemaal niets! Achterhalen waar de cacao vandaan kwam bleek onmogelijk. We moeten maar aannemen dat het fair trade is en tot zover ging de transparantie. Blijkbaar had nog nooit eerder iemand die vraag gesteld."*

Het is je taak om de vingers op de zere plek te leggen.

Van Groesen vraagt een internal auditor uit het publiek of volledig transparant wel kan. *"Waarschijnlijk niet"*, is het antwoord uit het publiek. *"Bepaalde organisaties zijn zo groot dat het onmogelijk is alles te weten."* Toch is het volgens Van de Keuken de taak van internal auditors dit te ontrafelen. Om de vingers op de zere plek te leggen. *"Ja, dat is moeilijk, maar je moet het soms doen. Maar het verschil is dat ik in een wereld kom die niet mijn wereld is, jullie moeten wél verder in diezelfde wereld."* Van Groesen: *"Voel je je een zeikerd?"* Internal auditor uit het publiek: *"Ja, maar ik vind het een geuzennaam."* Een internal auditor hoort immers kritisch te zijn. En onafhankelijk. Waarop Van de Keuken aanvult: *"Het is eigenlijk een paradox, want juist die CEO's die je de ruimte geven, daar is niets aan de hand."* *"Daarom heb ik liever dat ze het van ons horen, als er iets niet in de haak is, dan dat jij (Van de Keuken) aan de deur staat om het aan de kaak te stellen"*, besluit een internal auditor in de zaal.

Foto's: *In Bloei Fotografie* | **Opmaak:** *Schaap Print + Sign*